

Asia: VN/34680/2022

Lausuntopyyntö Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Lausunnonantajan lausunto

1. Kommentit alatyöryhmän 1. Rikollisuus ja rikosasioiden käsittely sekä rangaistukset ja niiden täytäntöönpano ehdotuksista

-

2. Kommentit alatyöryhmän 2. Siviiliasioiden käsittely, sovittelu ja vaihtoehtoiset riidanratkaisukeinot ehdotuksista

-

3. Kommentit alatyöryhmän 3. Hallinto-oikeudelliset asiat ja erityistuomioistuinasiat ehdotuksista

Ympäristöministeriö yhtyy alatyöryhmän tavoitetilaan, jonka mukaan mahdollisuus saattaa viranomaisten päätösten lainmukaisuus itsenäisten ja riippumattomien tuomioistuinten tutkittavaksi on keskeinen tae oikeusvaltioperiaatteen, perus- ja ihmisoikeuksien sekä hallinnon lainalaisuuden toteutumiseksi. Korkein hallinto-oikeus ja muut hallintotuomioistuimet muodostavat oikeusvaltion peruspilarin, joka kestää aikaa ja erilaisia yhteiskunnallisia oloja. On ministeriön mielestä hyvin perusteltua kiinnittää huomiota myös siihen, että hallintoviranomaisten korkeatasoisesta substanssi- ja prosessiosaamisesta huolehditaan riittävän koulutuksen, resursoinnin ja selkeän lainsäädännön avulla ja lainsäädännön tulee olla ajantasaista sekä lainvalmistelu laadukasta ja riittävästi resursoitua. Lisäksi ympäristöministeriö jakaa raportin pyrkimyksen laadukkaan ja joutuisan prosessin kehittämiseksi hallintotuomioistuimissa. Tällä on osaltaan olennaista vaikutusta myös ympäristölainsäädännön mukaisten erilaisten menettelyjen kannalta.

Ympäristöministeriö haluaa nostaa hallinto-oikeudelliset asiat -osiosta esiin ”Korkeimman hallinto-oikeuden roolin vahvistaminen oikeus- ja hallintokäytäntöä ohjaavana valituslupatuomioistuimena” -otsikon alla toimenpiteen 67, jonka mukaan ”Muutoksenhausta säädettäessä lähtökohtana ei tule olla, että muutoksenhakua rajataan esimerkiksi viranomaisten valitusoikeutta kaventamalla tai valituskielloilla. Viranomaisen valitusoikeus turvaa oikeuskäytännön yhdenmukaisuutta ja sitä, että korkeimman hallinto-oikeuden käsiteltäväksi tulee monipuolisia asioita. Valituskieltoja tulee säätää harkitusti ottaen huomioon, että valituskielto ei estä ylimääräistä muutoksenhakua samassa asiassa. Nämä näkökohdat tulee ottaa huomioon esimerkiksi vireillä tai suunnitteilla olevissa ympäristö-

maankäyttö- ja ulkomaalaislainsäädännön muutoksissa.” Ympäristöministeriö pitää ehdotusta tärkeänä hallintoprosessin toimivuuden kannalta.

4. Kommentit alatyöryhmän 4. Oikeudellinen neuvonta ja avustaminen ehdotuksista

-

5. Kommentit alatyöryhmän 5. Täytäntöönpano ja Ulosottolaitoksen toiminta ehdotuksista

Ympäristöministeriö kannattaa täytäntöönpanoon ja Ulosottolaitoksen toimintaan liittyvää toimenpide-ehdotusta ”Ylivelkaantumista ennaltaehkäistään”. Talousneuvonta ja -kasvatus ovat toimiviksi todettuja keinoja häättöjen ja asunnottomuuden ennaltaehkäisyssä, mikä olisi tärkeää tunnistaa työryhmän työssä. Ympäristöministeriö kannustaa myös huomioimaan kuntien, vuokrataloyhtiöiden ja järjestöjen toteuttaman asumisneuvonnan osana yhteistyöverkostoa sekä kehittämään edelleen talousneuvolatoimintaa.

6. Kommentit alatyöryhmän 6. Hallinto-, henkilöstö- ja koulutusasiat ehdotuksista

-

7. Muita huomioita Oikeuslaitostyöryhmän alustavista toimenpide-ehdotuksista

Oikeuslaitostyöryhmän alustavat toimenpide-ehdotukset sisältävät useita tärkeitä kokonaisuuksia. Ympäristöministeriö pitää yleisesti erittäin tärkeänä työn tavoitteita edistää oikeudenkäytön riippumattomuutta ja oikeusturvan laatua sekä oikeuslaitoksen palvelujen käyttäjälähtöisyyttä.

Korpi Johanna
Ympäristöministeriö